

Beslutningsforslag nr. **B 130**

Folketinget 2017-18

Fremsat den 23. marts 2018 af Kenneth Kristensen Berth (DF), Pia Adelsteen (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Mikkel Dencker (DF), Søren Espersen (DF), Claus Kvist Hansen (DF), Jan Erik Messmann (DF) og Peter Skaarup (DF)

Forslag til folketingsbeslutning om en folkeafstemning forud for dansk deltagelse i EU's bankunion

Folketinget pålægger regeringen at tage initiativ til en folkeafstemning, hvis regeringen ønsker, at Danmark skal tilslutte sig bankunionen i EU.

Bemærkninger til forslaget

Hvis regeringen ønsker dansk deltagelse i EU's bankunion, pålægges regeringen med beslutningsforslaget at afholde en folkeafstemning om en eventuel dansk deltagelse i EU's bankunion og dermed om, hvorvidt Danmark fremadrettet skal følge en økonomi- og finanspolitik dikteret af landene i eurozonen.

Beslutningsforslaget skal ses i forlængelse af erhvervsminister Brian Mikkelsens udtalelse om, at regeringen påtænker at inddrage den danske stat i et tættere samarbejde om bankunionen: »Regeringen finder det fornuftigt, at vi nu igangsætter et grundigt arbejde med henblik på at tage endelig stilling til dansk deltagelse i det styrkede europæiske banksamarbejde i efteråret 2019« (»Regeringen igangsætter udvalgsarbejde om mulig dansk deltagelse i EU's styrkede banksamarbejde«, pressemeddelelse fra Erhvervsministeriet, den 4. juli 2017).

Dansk deltagelse i det europæiske samarbejde vil ifølge Dansk Folkeparti betyde, at der afgives suveræniteten til en overnational myndighed i form af Den Europæiske Centralbank (ECB). Det vil f.eks. være ECB og ikke Finanstilsynet, der via en myndighedsafgørelse kan lukke danske banker/realkreditinstitutter (Den Europæiske Centralbanks forordning (EU) nr. 468/2014 af 16. april 2014 om fastlæggelse af en ramme for samarbejde inden for Den Fælles Tilsynsmekanisme mellem Den Europæiske Centralbank og de kompetente nationale myndigheder og med de udpegede nationale myndigheder (SSM-rammeforordningen), Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 806/2014 af 15. juli 2014 om ensartede regler og en ensartet procedure for afvikling af kreditinstitutter og visse investeringsselskaber inden for rammerne af en fælles afviklingsmekanisme og en fælles afviklingsfond og om ændring af forordning (EU) nr. 1093/2010 (SRM-forordningen), Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber og om ændring af forordning (EU) nr. 648/2012 (CRR-forordningen) og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/36/EU af 26. juni 2013 om adgang til at udøve virksomhed som kreditinstitut og om tilsyn med kreditinstitutter og investeringsselskaber, om ændring af direktiv 2002/87/EF og om ophævelse af direktiv 2006/48/EF og 2006/49/EF (CRD IV)).

Af grundlovens § 20, stk. 1 og 2, fremgår det, at afgivelse af suveræniteten kræver enten fem sjettedels flertal i Folketinget eller en folkeafstemning. Ifølge Dansk Folkeparti vil en folkeafstemning om en eventuel dansk deltagelse i den europæiske bankunion sikre en demokratisk og åben debat om rækkevidden af en dansk indtræden i den europæiske bankunion.

Dansk Folkeparti anbefaler derfor en folkeafstemning, således at befolkningen får mulighed for at tage stilling til, hvorvidt Danmark skal indlemmes i bankunionen, hvorved den danske økonomi- og finanspolitik skal dikteres af bankunionens regler.

I forbindelse med en folkeafstemning må regeringen fremlægge, hvordan regeringen påtænker at beskytte det danske realkreditsystem ved en eventuel dansk indtræden i bankunionen. Som det fremgår af et svar, som ECB's bestyrelse gav på et møde med regeringen i 2014, anerkender ECB ikke de danske realkreditinstitutters særlige forretningsmodel (folketingsåret 2015-16, Europaudvalget, alm. del – spørgsmål 108 og »Rapport om mulig dansk deltagelse i det styrkede banksamarbejde«, Erhvervsministeriet, 2015 (bilag 9)).

Grunden til, at ECB ikke anerkender de danske realkreditinstitutters forretningsmodel, er, at ECB's opgave er at sikre en harmonisering af banksektoren for derigennem at sikre stabilitet inden for den monetære union. Ræsonnementet i EU er, at en harmonisering af banksektoren vil sikre, at fælles spilleregler har den samme effekt (»Formand Jean-Claude Junckers tale om Unionens tilstand 2017«, Europa-Kommissionen, 2017). I EU-systemets optik udgør de danske realkreditinstitutter et problem, fordi deres forretningsmodeller er svært sammenlignelige med dem, der findes i andre EU-medlemslande. Det er derfor nærliggende, at ECB vil kræve realkreditinstitutterne lukket. Men det er problematisk, fordi realkreditinstitutlån er billigere end banklån og giver mange danske familier mulighed for at eje deres eget hjem.

Regeringen må ligeledes redegøre for, hvordan danskerne fremadrettet bliver forsikret, hvis f.eks. et pengeinstitut går konkurs. For med en dansk indtræden i EU's bankunion, vil danskerne blive omfattet af EU's fælles ordning om indskydergaranti kaldet EDIS, når ordningen med al sandsynlighed vedtages. Men danskerne er i forvejen dækket af en dansk indskydergarantifond, nemlig Garantiformuen (folketingsåret 2015-16, Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget, alm. del – bilag 123). Regeringen bør fremlægge, hvad det vil koste den enkelte dansker at træde ud af Garantiformuen og ind i EDIS, og sikre, at danskerne opnår en bedre dækning i EDIS end i garantiformueordningen.

Inden en eventuel dansk indtræden i bankunionen bør der i EU være en afklaring af omfanget af den sektorfinansierede afviklingsfond, den såkaldte Single Resolution Fund (SRF). Formålet med SRF er at hjælpe kriseramte banker efter det såkaldte bail-in-princip, på samme måde som vi kender det fra de danske bankpakker. Danskerne skal tage stilling til, om de gennem et eventuelt medlemskab af SRF ønsker at være »risikovillige aktionærer«, dvs. »baile in«. SRF-ordningen må forventes at blive omkostningstung, fordi den danske stat – gennem en eventuel deltagelse i den europæiske bankunion – vil være forpligtet til at indskyde store mængder kapital i nødlidende sydlandske banker.

Et selvstændigt problem vedrørende SRF er, at fonden først er oprettet per 1. januar 2016. Fonden skal derfor først opbygges, hvilket EU officielt estimerer vil være sket i 2024 (folketingsåret 2015-16, Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget, alm. del – bilag 64, dagsordenpunkt 2). Men ingen i EU ved, hvad det vil komme til at koste at opbygge SRF.

Det skyldes uenighed om, hvor meget SRF skal polstres for at være rustet til den næste finanskrise (folketingsåret 2015-16, Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget, alm. del – bilag 115).

Ifølge Europa-Kommissionens formand, Jean-Claude Juncker, så findes der »ikke noget bedre tidspunkt til at reparere taget, end når solen skinner« (»Ambitiøs plan om EU-finansminister udfordrer Danmark«, Altinget, den 7. december 2017). Problemet er, at sydeuropæiske lande og Frankrig ønsker at bygge et helt nyt »hus«. Det betyder, at medlemslandenes indbetalinger til SRF ikke kun skal dække underskud i de svageste banker, men også dække underskud i de

svageste økonomier, som vi allerede har set det i forbindelse med den græske bankkrise (»Ambitiøs plan om EU-finansminister udfordrer Danmark«, Altinget, den 7. december 2017, og »Land for land: Så meget skylder Grækenland euro-borgerne«, Politiken, den 30. juni 2015).

Hensigten med en folkeafstemning inden en eventuel dansk deltagelse i den europæiske bankunion er både at sikre befolkningens grundlovssikrede ret til at blive hørt forud for afgivelse af suverænitet og at afklare, om danskerne ønsker, at danske banker og realkreditinstitutter beholder deres selvbestemmelse.

Skriftlig fremsættelse

Kenneth Kristensen Berth (DF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en folkeafstemning forud for dansk deltagelse i EU's bankunion.

(Beslutningsforslag nr. B 130)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.